

Marko Simčič

TRINAJSTI OTOK

(odlomek iz romana)

5.

Major Weber je bil najbolj ponosen na analitsko službo v njihovem računskem centru. Fantje so ure in ure preživeli v družbi računalnikov in vnašali podatke, ki so jih priskrbeli obveščevalci in jih potem primerjali med seboj s pomočjo kopice programov, ki so jih v ta namen sami napisali.

Kapetan Gauss je bil mlad in izredno sposoben računalniški inženir. Rezultati njegovih testov ob sprejemu v službo so pokazali neverjetno visok inteligenčni kvocient, ki pravzaprav ni imel nobene zveze z njegovo prirojeno iznajdljivostjo in inovativnostjo. Prav ta sposobnost mišljenja po neustaljenih vzorcih pa je bila tisto, kar je major pri njem še posebno cenil. Načini in kriteriji, ki jih je mladi inženir postavljali za primerjanje ali pa analizo kakšnih šifriranih podatkov, ki na prvi pogled niso imeli prav nič skupnega, so bili za poznavalce že prava poslastica in so včasih mejili na neverjetno. Vendar so bili rezultati odlični. To pa je bilo tisto, kar je major Weber od te službe tudi zahteval. Rezultate.

"Herman, za vas imam nekaj posebnega. Rad bi, da si ta dosje podrobno ogledate. Nekatero stvari, ki sem jih prebral, mi nekako ne gredo skupaj. Ko boste prebrali, boste že vedeli, na kaj mislim." Major je podal kapetanu dosje.

"Major Weber, ukvarjam se še z dvema drugima primeroma. Naj ju prej dokončam, ali se takoj lotim tega ?"

"Vse drugo pustite tako, kot je. Prepričan sem, da se tu skrivajo mnogo pomembnejše stvari. Ta primer naj ima prvo stopnjo prioritete !" To je pomenilo, da si kapetan lahko rezervira enega od zmogljivejših računalnikov za svoje obdelave popolnoma zase.

Prva stopnja torej ! Take primere je imel mladi inženir najraje. Reševal jih je sicer ponavadi dlje, kot druge, vendar je bila rešitev zaradi njihove začetne navidezne nepomembnosti največkrat prvovrstno presenečenje.

"Takoj bom začel z delom, major Weber."

"Takoj, ko boste kaj našli, me prosim obvestite ! Tudi, če bo to v času tistih dvajsetih minut, ki jih imam rezervirane zase ! Razumete ?"

Kapetan se je nasmehnil. Kako duhovit način, da se poudari pomembnost primera !

***

Kapetan Gauss je že tretjič začel brati poročilo o odobritvi finančnih sredstev, ki mu ga je prinesel major. Vsakega primera se je lotil na drugačen način. Ni se hotel ponavljati. Tokrat se je odločil, da bo poročilo za začetek prebral natanko trikrat. Prvič je to storil zelo površno. Besede, ki so mu ostale v spominu po prvem branju, je zapisal na poseben list, v poročilu samem pa jih je potem prečrtal. Vedel je, da so v večini primerov besede, ki najbolj izstopajo iz konteksta kakega šifriranega poročila, največkrat tam napisane predvsem zato, da zavajajo. Vendar pa to ni pravilo. Da pa gre v tem primeru za šifrirano poročilo, je bil popolnoma prepričan.

Pravzaprav je verjel, da se iz vsakega teksta, pa naj gre za čisto navadno pismo ali pa neko finančno poročilo, da izluščiti nenavadno veliko število uporabnih podatkov, iz katerih lahko sestavi pravi mozaik novih domnevanj. Drugič je prebral poročilo že bolj počasi, pri tem pa je spuščal vse besede, ki jih je ob prvem branju prečrtal. Vendar je imel občutek, da je na tak način brano poročilo brez kakršnegakoli konteksta. Včasih največ povedo besede, ki sprva ničesar ne povedo. Nasmehnil se je, ko je pomislil na ta stavek. Morda pa njegova prejšnja teorija o zavajajočih besedah le ni prava ! Ko je začel brati tretjič, je zaslutil, da se bo moral skozi tekst še večkrat prebijati. Očitno je imel opravka z zelo nadarjenimi pisci šifrirnih poročil...

6.

Predsednik se je odločil za uničenje diska in Viktor je bil s takim izidom zadovoljen. Za to se je tudi sam zavzemal. Ni pa mogel razumeti, kako je predsednik lahko tako važno stvar zaupal Griški !

"Hoteli ste govoriti z menoj, Viktor ?" Predsednik mu je s prstom nakazal, da naj vstopi. "Saj sem se vendar odločil tako, kot ste si želeli tudi vi !" Viktor je bil v času prejšnjega, rdečega režima večni disident, čeprav v zadnjih letih o njem ni bilo več veliko slišati. Ljudje so o njem potihoma še vedno govorili, nastajale so legende. Leta pa so naredila svoje, postal je utrujen in verjetno se je po vseh tistih letih zaporov na koncu vendarle naveličano vdal v usodo. Popolnoma so ga zlomili. Po razpadu Sovjetske zveze, ko so zavele drugačne sape, pa je spet prišel na površje dnevne politike. Novi časi, v katere je včasih tako močno verjel, so mu spet dali novih moči. Vendar pa je bil zdaj star, neskončno star. Prav veliko tako in tako ne bi mogel več storiti. [e več, včasih je imel občutek, da ga ima predsednik v svoji bližini za svetovalca predvsem zato, da si je pri ljudeh pridobil spoštovanje. In s tem še kako potrebne volilne glasove.

"Vem, in mislim, da ste se prav odločili, gospod predsednik. Vendar nisem tu zaradi tega." Starec se je vsedel na stol.

"Na dan z besedo, Viktor !"

"Ne strinjam se z vašo odločitvijo, da uničenje diska zaupamo Griški."

"Kako to mislite, Viktor ? Griška mi je bil že ves čas zvest in tako je tudi izpolnjeval ukaze. Zakaj mu torej ne zaupate?"

"Ukrajinec je, gospod predsednik ! In Ukrajina je zdaj popolnoma samostojna država, nič več ni pod našim nadzorom, tako kot nekoč."

"No, in ? Griška se je pač odločil, da ostane pri nas. Skoraj vse življenje je živel v Moskvi in zdaj verjamem, da se pravzaprav le tukaj počuti zares doma ! Ne mislite tako ?" Predsednik je vrtal naprej.

"Kdo nam lahko jamči, da ne bo diska predal svojim ?"

"Morda razmišljate prav, Viktor. Vendar pogledjte, njegova služba je bila tista, ki je disk našla v Berlinu in ga pravočasno odnesla, še preden ga je uspel dobiti Zahod. Po zaslugi odličnega vodenja svojih mož je disk zdaj spet tu, pri nas. Če bi Griška to hotel, bi ga že zdavnaj predal in verjetno zdaj ne bi bil tukaj."

"Predsednik, pozabljate, da je on osebno dobil disk šele včeraj. Verjetno se še spomnite, kako fanatično si je prizadeval, da bi disk našli in prinesli sem ?"

"Takšen je pač njegov način dela, Viktor. Če bi vsi tako zagreto opravljali svoje delo, kot on, bi bilo v tej državi vse čisto drugače ! Poleg tega pa je v tem primeru šlo za izredno pomembno stvar, ki je zahtevala tudi temu primerno količino naporov. Mislim, da je Griška popolnoma dokazal svojo lojalnost ! Saj je navsezadnje šlo za našo, Rusko stvar."

"Upam, da se ne motite, gospod predsednik. Vendar jaz Griški vseeno ne zaupam !" Viktor je počasi vstal in odšel. Zdelo se mu je, da je vseeno dosegel svoj namen. Ves čas je pozorno poslušal in proti koncu pogovora je opazil, da predsednik vendarle ni več govoril tako prepričljivo. Zasejal je seme dvoma in to je bilo zaenkrat dovolj...

***

Predsednik je obsedel. Čutil je, kako mu je kri napolnila glavo. Postalo mu je neznansko vroče. Griški je do sedaj popolnoma zaupal. Zdaj pa ga je ta starec napeljal še na drugačne misli. Vendar, starec ima morda prav, čeprav mu tega ni hotel pokazati. Pri tako pomembnih stvareh ne bi smel nobenemu dovolj zaupati. Zavrtel je telefon. "Pokličite Griško, rad bi govoril z njim !" Mora se pozanimati, če je Griška že uničil disk.

"Pred pol ure je odšel, gospod predsednik. Sporočili so, da so vaše letalo uspeli pravočasno pripraviti za vzlet. Tako, kot ste naročili."

Besno je odvrnil slušalko. Kaj je naročil ? Letalo ? Griška je najbrž vse skupaj že dolgo na}rtoval ! To naj bo zahvala za zaupanje, ki ga je ves čas gojil do njega ? Poletel je že pred pol ure ! Starec je imel torej prav. Človek pusti korenine samo na enem mestu ! Griška bo že nekje na varnem, še preden mu bo uspelo pognati celotno vojaško kolesje. Poleg tega pa ni bil povsem prepričan, da je Griška sploh bil na tem letalu. Zaradi iskušenj, ki si jih je Griška pridobil v tajni službi, pa je bil po vsej verjetnosti kakršenkoli lov nanj že v naprej obsojen na neuspeh !